

PÅSKENS GUDSTJÄNSTER

STORA LÖRDAGENS BLOMSTERLITURGI

Stora lördagen är väänd mot graven, där Kristus ligger död, samtidigt som vi redan förnimmer livets doft från grav och dödsrike. I ortodoxa gudstjänster läses denna dag påskens profetior i form av valda läsningar ur Gamla testamentet. Denna tradition förekom redan på 300-talet i Jerusalem. De dramatiska skeendena i Guds frälsningsverk, som var för sig kan tyckas svåra att förstå, länkas genom läsningarna i varandra och ger näring åt tron att Guds löften mot alla odds skall fullbordas.

Liturgin denna morgon firas enligt bysantinsk tradition. Den har fått sitt namn efter de blom-och lagerblad som sprids ut över hela kyrkan i gudstjänsten, symbolen för livets väldoft som stiger ur graven, på samma sätt som man förr spred blommor på vägen för en i triumf återvändande segrare. De femton läsningarna som utgör liturgins huvudsakliga innehåll, binds samman med sjungna psaltarpsalmer och andra gammaltestamentliga cantica (sjungna bibeltexter).

I inledningen av liturgin beds delar av Andreas av Kretas botkanon samt Efraims fastebön, de två mest karaktäristiska bönerna under fastetiden i östkyrkans gudstjänst.

Stora lördagens Blomsterliturgi

*Präster, diakoner och ministranter träder under tystnad inför det
nakna altaret, hälsar det och knäfaller därefter på sina platser.
Församlingen kan också knäfalla. Efter en kort tystnad sjungs
Andreas av Kretas botkanon medan församlingen förblir knäböjande.*

andreas av kretas botkanon *Min själ, min själ stå upp!
Sjungs som introitus av kör eller försångare.*

* inledningsbön

P Låt oss bedja.

Evige Fader,

du som genom Jesu Kristi lidande och offerdöd på korset
brutit mänsklighetens förbannelse under synd och
tomhet, låt oss som av naturen alla måste dela Adams död
också förvandlas till en bild av Kristus och för evigt dela
hans Gudomliga liv och upphöjda härlighet.

Genom honom, Jesus Kristus, vår Herre och Gud, som
med dig, Fader, och den Helige Ande, lever och råder i en
Gudom, från evighet till evighet.

F Amen.

* hymn *Vänd åter till mig*

beredelseord

botakt

Församlingen knäfaller.

Jag bekänner inför dig, helige och rättfärdige Gud, att jag
på många sätt har brutit mot dig.
Jag har inte älskat dig över allting
och inte min nästa som mig själv.
Mot dig och dina bud har jag syndat
med tankar, ord och gärningar.
Jag är värd att förkastas från ditt ansikte,
men du, käre himmelske Fader, har lovat,
att med mildhet och nåd ta emot alla som vänder sig till
dig. Du förlåter dem allt vad de har brutit och försummat
och tänker inte mer på deras synder.
Detta litar jag på när jag nu ber dig om förlåtelse,
för min Frälsares, Jesu Kristi skull.

efraim syrierns fastebön

Beds tillsammans av hela församlingen med prostration.

Herre och Mästare över mitt liv,
tag bort ifrån mig lättjans, modlöshetens, maktlystnadens
och de tomma ordens ande.

Prostration.

Skänk mig, din tjänare,
kyskhetens, ödmjukhetens, tålmodets
och kärlekens ande.

Prostration.

O, Herre och konung, låt mig se mina synder och inte
döma min broder och syster,
ty välsignad är du i evigheters evighet. Amen.
Prostration.

kyrie eleison

tillsägelsen

Med trikerion (tredelat ljus).

P Må Gud allsmäktig förlåta oss våra synder i sin stora
barmhärtighet och föra oss till det eviga + livet.

F Amen.

sång *Tacka Herren*

responsorium *Ps 141*

P Låt min bön stiga upp som rökelse,

F inför dig, o Gud.

D Herre, jag ropar till dig, skynda till min hjälp,
lyssna på mig när jag ropar.

P Låt min bön stiga upp som rökelse,

F inför dig, o Gud.

D Herre, sätt en vakt för min mun,
en dörrvakt för mina läppar.

P Låt min bön stiga upp som rökelse,

F inför dig, o Gud.

D Låt mig inte få lust till onda ord
och utföra gudlösa handlingar.

P Låt min bön stiga upp som rökelse,

F inför dig, o Gud.

D Låt min bön stiga upp som rökelse,

F inför dig, o Gud.

- * ljushymn *Du strålande glädje*
Under hymnen beröks kapell, altare,
ikoner och evangeliebok.

påskens profetior

- D Vishet! Var uppmärksamma!
Kristi ljus, som ger alla människor ljus, har kommit in i världen.

första läsningen 1 Mos 1:1–2:2

Läsningarna inleds när lektor står vid ambon:

- D Vishet! Var uppmärksamma!
Så skriver den helige profeten NN.
F Herrens nåd och frid vare med oss.
Läsningarna avslutas:
L Så lyder Herrens ord.
F Gud, vi tackar dig.

Mellan varje läsning ställer sig prästen framför altaret, vänd mot församlingen. Han håller upp evangelieboken och ett tänt ljus medan olika psaltarverser och gammaltestamentliga cantica sjungs, som församlingen besvarar med omkvädet nedan.

psalm 33:4–9

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre. *Ps 130:1–2*
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
D Herrens ord är att lita på, *
han handlar alltid trofast.
Rätt och rättfärdighet älskar han, *
Herrens kärlek fyller hela jorden.
Genom Herrens ord blev himlen till *
och rymdens här på hans befällning.

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Som i en lägel samlade han håvet *
och lade djupens vatten i säkert förvår.
Må hela jorden bäva inför Hérren, *
alla som bor där frúkta honom.
Han talade och allt blev tíll, *
han befallde och det skédde.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

andra läsningen 1 Mos 3: 1–24

psalm 130:3–8

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Om du lade synder på mínnet, *
Herre, vem kunde då bestå?
Men hos dig finns förlåtelse, *
och därför frúktar man díg.
Jag väntar på Herren, jag längtar, *
jag hoppas få höra hans órd.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Jag längtar efter Herren
mer än våktarna efter mórgonen, *
än våktarna efter mórgonen.

Hoppas på Herren, Ísrael, †
ty hos Herren finns nåd, *
och makten att befria.
Han skall befria Ísrael *
från alla sýnder.

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

tredje läsningen 1 Mos 7:1–5, 10–24; 8:1–19; 9:8–13

psalm 46:2–4, 12

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Gud är vår tillflykt och vår styrka, *
en hjälp i nöden, som aldrig svíkit.
Därför räds vi inte om än jorden skälver *
och bergen störtar i havets djúp,
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D om än vattnen brusar och skúmmar *
och bergen darrar vid havets úppror.
Herren Sebaot är méd oss, *
Jakobs Gud är vår bórg.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

fjärde läsningen 1 Mos 22:1–2, 9–13, 15–18

psalm 16:8–11

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Jag har alltid Herren inför mig, *
när han står vid min sida vacklar jag inte.
Därför fröjdar sig mitt hjärta och jublar min tunga, *
ja, än mer: min kropp skall vila med förtröstan,
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D ty du lämnar inte min själ i dödsriket *
och låter inte din helige möta förgängelsen.
Du visar mig vägen till liv,
inför ditt ansikte finns glädjens fullhet, *
ljuvlighet för evigt i din högra hand.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

femte läsningen 2 Mos 12:1–8, 11–14

psalm 30:2–6

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Jag vill lovsjunga dig, Herre,
ty du drog mig upp ur djúpet *
och lät inte mina fiender triumföra.
Herre, min Gud, jag ropade till dig *
och du gjorde mig frísk.

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Herre, du förde mig upp ur dödsriket, *
du gav mig liv, du räddade mig från gråven.
Sjung Herrens lov, ni hans trögna, *
prisa hans heliga nåmn!
Ofärd är i hans vréde, *
men i hans nåd är lív.
Om kvällen är gråten min gäst *
men om morgonen jublet.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

sjätte läsningen 2 Mos 14:13–15:1a

canticum 2 mos 15:1b–6, 13

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Jag sjunger till Herrens ära: †
stor är hans höghet och mákt. *
Häst och vagnskämpe vräkte han i hávet.
Herren är min kraft och mitt värn, *
han blev min räddning.
Han är min Gud, honom vill jag prisa, *
min faders Gud, honom vill jag lóvsjunga.
Herren är en kämpe *
– Herren är hans nåmn.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

- D Faraos vagnar, hela hans här,
 kastades i hávet, *
 hans tappraste män dränktes i Sävhavet.
 Djupen övertäckte dém, *
 de sjönk till botten som stén.
 Din högra hand, Herre, härlig i sin kráft, *
 din högra hand, Herre, krossade fjenden.
 Du ledde med trofast kärlek, †
 det folk som du fríköpt, *
 förde det med makt till din heliga bóning.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
 Herre, hör mitt rop,
 lyssna när jag bönfaller dig!

sjunde läsningen 5 Mos 31:19–30

canticum 5 mos 32:1–4

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
 Herre, hör mitt rop,
 lyssna när jag bönfaller dig!
- D Lyssna, himmel, när jag tálar, *
 må jorden höra mina órd!
 Som strömmande regn är min lära, *
 som daggen faller mina órd,
 som skurar över grönska, *
 som duggregn över gräs.
 Herrens ära vill jag förkúnna. *
 Prisa vår Guds stórhét!
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
 Herre, hör mitt rop,
 lyssna när jag bönfaller dig!
- D Han är vår klippa,
 hans verk är utan bríst, *

hans vägar alltid de rätta.

Han är en trofast Gud, fri från allt ónt, *

han är rättfärdig och rättvis.

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

åttonde läsningen *Jos 5:10–15*

psalm 2:10–12

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Konungar, bes^ínnar er, *
ta varning, ni jordens h^ärskare!
Tj^äna Herren i fr^úktan, *
hylla honom i b^ävan!
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Annars vredgas han och ni går únder, †
ty hans vrede kan lätt blossa úpp. *
Lyckliga de som flyr till honom.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

nionde läsningen *Jes 55:1–13*

canticum *Jes 12:2–6*

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

- D Ja, Gud är min räddning, *
 jag är trygg och utan fruktan.
 Min kraft och mitt värn är Herren, *
 han räddade mig.
 Jublande skall ni ösa vatten *
 ur räddningens källor.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
 Herre, hör mitt rop,
 lyssna när jag bönfaller dig!
- D Den dagen skall ni säga: *
 Tacka Herren, åkalla honom,
 berätta för folken om hans verk, *
 förkunna hans upphöjda namn!
 Lovsjung Herren för hans väldiga gärningar, *
 gör dem kända över hela jorden!
 Höj jubelrop, ni som bor på Sion, *
 ty stor är han mitt ibland er, Israels Hellige.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
 Herre, hör mitt rop,
 lyssna när jag bönfaller dig!

tionde läsningen *Jes 61:1–62:5*

psalm 45:12, 14–16

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
 Herre, hör mitt rop,
 lyssna när jag bönfaller dig!
- D Kungen åtrår din skönhet, *
 han är din herre, bøj dig för honom!
 I all sin prakt träder kungadottern in, *
 av guldbrokad är hennes klänning.
 I lysande färger förs hon fram till kungen, *
 fram till dig, följd av tärnor, hennes väninnor.

- De förs fram under glädje och júb^ubel, *
de tågar in i k^ungens paláts.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

elfte läsningen *Job 14:1–14*

psalm 23

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Herren ä^r min h^erde, *
iⁿgenting skall fáttas mig.
Han för mig i vall på gröna äⁿgar, *
han låter mig vila vid lugna vá^tten.
Han ger mig ny kraft,
och leder mig på rá^tta vá^gar, *
sitt namn till ä^ra.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Inte ens i den mörkaste dá^l *
fruktar jag ná^got óⁿt,
ty du ä^r mé^d mig, *
din käpp och din stav gör mig trý^gg.
Du dú^kar ett bó^rd för mig *
i mina fienders ä^syn,
du smörjer mitt huvud med ó^lja *
och fyller min bågare till brädden.
Din godhet och ná^d skall fö^lja mig *
varje dag i mitt lí^v,

och Herrens hus skall vara mitt hém *
så länge jag léver.

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

tolfte läsningen *Bar 3:9–15, 32–4:4*

canticum ords 8:22–31

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Herren ägde mig redan vid begynnelsen av sin väg, *
före sina gärningar i úrtiden.
Av evighet är jag ínsatt, *
från begynnelsen, innan jorden fánns.
Innan djupen blev till föddes jág, *
innan källorna flödade av vátten.
När bergens grund ännu inte var lágd *
och inga höjder fanns, då föddes jág.
Innan han gjort land och fält *
och jordens första stóft.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D När han beredde hímlen var jag där, *
när han välvde en sfär över djúpen.
När han fäste skyarna i höjden, *
och djupets källor bröt fram med kráft.
När han satte en gräns för hávet *
och vattnet stannade där han befállt.
När han lade jordens grúnd, *
då var jag verksam vid hans sída.

Jag var hans glädje dag efter dag, *
alltid jublande inför honom.

Jag jublade över hans värld, *
jag gladdes över människorna.

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

trettonde läsningen *Jon 1-2*

psalm 139:7-12

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

- D Var skulle jag komma undan din närhet? *
Vart skulle jag fly för din blick?
Stiger jag upp till himlen, finns du där, *
lägger jag mig i dödsriket, är du också där.
Tog jag morgonrodnadens vingar, *
gick jag till vila ytterst i havet,
skulle du nå mig även där *
och gripa mig med din hand.

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

- D Om jag säger: Mörker må täcka mig, *
ljuset omkring mig bli nått,
så är inte mörkret mörkt för dig,
natten är ljus som dagen, *
själva mörkret är ljus.

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

fjortonde läsningen *Sef 3:8a, 9–17*

psalm 103:8–12

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Barmhärtig och nådig är Hérren, *
sen till vrede och rik på kärlek.
Han går inte ständigt till rätta med oss, *
hans vrede varar inte för évigt.
Han handlar inte mot oss som vi förtjänat, *
han ger oss inte våra synders lön.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Ty så hög som himlen välver sig över jorden, *
så väldig är hans nåd över dem som fruktar honom.
Så långt som öster är från väster, *
så långt från oss förvisar han vår synd.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

femtonde läsningen *Hes 37:1–14*

psalm 126:1-3, 5–6

- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D När Herren vände Sions öde, *
då var allt som om vi drömdes:

- vi skrattade, vi sjöng av glädje, *
och jublet steg från våra läppar.
Då sade man bland folken: *
Herren har gjort stora ting med dem!
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!
- D Ja, Herren gjorde stora ting med oss, *
och därför var vi glada.
De som sår under tårar *
skall skörda med jubel.
Gråtande går de och sår sin säd. *
Jublande kommer de och bär sina kärvar.
- F Ur djupen ropar jag till dig, Herre.
Herre, hör mitt rop,
lyssna när jag bönfaller dig!

* lovpsalm

Under lovpsalmen sprids blomblad över kapellet.

responsorium

Församlingen knäfaller.

- P Du nedsteg till dödsriket, o Kriste,
och krossade de bojor som band alla dödens fångar.
- F Fröjda er, alla folk!
- P Du uppreste Adam ur förgängelsen
och tillintetgjorde döden.
- F Gläd er, alla gravens döda!
- P På tredje dagen uppstod du igen ur graven, o Kriste,
likt Jona ur den stora fiskens buk.
- F Smycka dig, du Kristi brud!
- P Genom Ditt lidande, o Kriste,
ikläder du det dödliga oförgänglighetens härlighet.

F Rena jungfru, gläd dig!
P Var ljus, var ljus, du nya Jerusalem,
ty Herrens härlighet har stigit upp över dig!
F Jubla, o Sion!
P Idag är världen frälst, ty Kristus är uppstånden,
han som är allsmäktig.
F Lovsjung honom, alla himlens änglar!
P Må allt mänskligt kött vara stilla
och stå med fruktan och bävan
och inte tänka en jordisk tanke.
F Öppna för mig rättfärdighetens portar, o Livgivare!
P Ty Konungen över alla konungar
och alla herrars Herre,
kommer för att offras och givas till föda åt de troende.
F Vi nedfaller för ditt lidande, o Kriste,
och din heliga uppståndelse!
P Före honom träder änglarnas härskaror
med alla herravälden och makter;
de mångögda kerubim och de sexvingade serafim
höljande sina ögon och ropande:

* serafernas lovsång
Upprepas.

* herrens bön

* avslutande välgångsönskan 1 Pet 5:10–11

P Om ni nu får lida en kort tid,
skall Gud, som skänker all nåd,
han som har kallat er till sin eviga härlighet genom Jesus
Kristus upprätta er, stödja er och ger er fasthet.
Hans är makten i evighet.
F Amen.

*Gudstjänsten avslutas i tystnad och de som lämnar koret gör
det under stillhet.*